

**GEZ
80/2025**

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

Zaręby

1. Nazwa

**Posterunek straży granicznej,
ob. budynek przychodni**

2. Czas powstania

ok. 1921-1922 r.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres (ulica, nr posesji)

**Zaręby 117
06-333 Zaręby
nr działki 239/5**

5. Przynależność administracyjna

Województwo **mazowieckie**

Powiat **przasnyski**

Gmina **Chorzele**

6. Formy ochrony

8. Historia, opis i wartości W okresie międzywojennym w Zaręczach funkcjonowała placówka Straży Celnej pełniąca funkcję ochronną granicy polsko-niemieckiej. Od połowy 1921 r. jednostki Straży Celnej rozpoczęły przejmowanie odcinków granicy. Kordon w Zaręczach wzniesiono w latach 1921-1922 przez sztab 3 kompanii 1 Batalionu Celnego w Chorzeli. Budynek był jednym z dwóch w Zaręczach i otrzymał nazwę „Placówka Straży Celnej Zaręby I” – został przyporządkowany do komisariatu Straży Celnej „Czarnia” na terenie inspektoratu Straży Celnej Chorzele. Placówka służyła ochronie granic i obsłudze celnej. W 1927 r. przystąpiono do regionalizacji Straży Celnej, a w 1928 roku budynek znalazł się w strukturze Straży Granicznej komisariatu Myszyniec I linii Zaręby, natomiast od 1929 r. w strukturze Inspektoratu Granicznego nr 2 „Przasnysz”. Po wybuchu II wojny został przejęty przez Niemców. Po wojnie obiekt pełnił funkcję mieszkalną, natomiast obecnie znajduje się tu lokalny ośrodek zdrowia. Budynek wzniesiony z cegły na fundamentach kamiennych. Elewacje otynkowane tynkiem cementowo-wapiennym. Więźba drewniana krokwiowo-płatowa, dach pokryty blachą malowaną, montowaną na rąbek. Budynek o zwartej bryle, dwukondygnacyjny, z górną kondygnacją węższą, w formie facjaty w połaci dachowej. Stolarka okienna i drzwiowa z zewnątrz plastikowa. Stolarka wewnętrzna współczesna, na piętrze zachowana oryginalna drewniana, ramowo-płycinowa. Schody o barierze drewnianej, z pojedynczych cienkich balasek. Posadzki ceramiczne.	9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji Stan zachowania budynku dobry.
10. Wykonanie karty (autor, data i podpis) Katarzyna Purzycka 17.06.2025 r.	11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków) *dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków